

Käsitellyt asiat

20 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	1
21 § Pöytäkirjan tarkastus	2
22 § Julkisten alojen eläkelain mukaisen tasausmaksun 2023 kuntaosuuden vahvistaminen	3
23 § TA2023 valtionosuuden oikaiseminen	5
24 § Päivitetty pohjaehdotus jäsenkuntien opetustuntien tilauksiin vuodelle 2024	6
- Liite: Pohjaehdotus Pirkan opiston jäsenkuntien opetustuntien tilaukseen vuodelle 2024	8
25 § Ilmoitusasiat	12
Muutoksenhakuohje	13

20 §

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Todetaan kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus.

Päätös

Todettiin kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

21 §

Pöytäkirjan tarkastus

Valitaan pöytäkirjan tarkastajat.

Päätös

Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Hanna Kairimo ja Niilo Rautionmaa.

22 §

Julkisten alojen eläkelain mukaisen tasausmaksun 2023 kuntaosuuden vahvistaminen

NOK/1405/02.00/2022

Pirkan opiston rehtori Mika Hagelin

Kunnat ja hyvinvointialueet maksavat Julkisten alojen eläkelakiin (Juel) tasausmaksua vuoden 2023 alusta alkaen. Tasausmaksu perustuu Kevalakiin (Laki Kevasta 19 §), jossa määritetään niin tasausmaksun kokonaismäärän kuin työnantajakohtaisen jaon perusteet. Tasausmaksulla katetaan niitä pitkän aikavälin eläkemenoja, joihin palkkaperusteinen eläkemaksu ei riitä. Tasausmaksu jaetaan kuntien ja hyvinvointialueiden osuuksiin vuoden 2022 toteutuvien palkkasummien suhteessa.

Pirkan opiston talousarvioon TA2023 on budjetoitu maksettavaksi eläkelain mukaisia tasausmaksuja 56.564€. Eläkemaksu jyvittää tänä vuonna kunnille eri perustein ja on siten järjestelmämuutoksen aiheuttama kulu. Vuonna 2023 tasausmaksu sisältää jakamattomia eläkemaksuja Nokian kaupungin talouspalvelujen arvion mukaan 20.488,80 €.

Asia on käsitelty Pirkan opiston ohjausryhmän kokouksessa 11.8.2023. Ohjausryhmä on päättänyt, että jakamaton tasausmaksu laskutetaan jäsenkunnilta Pirkan opiston vuoden 2022 palkkasummiin perustuvan kustannusten jakomallin mukaisesti. Jakoperuste huomioidaan vuoden 2023 kuntaosuuksien laskutusten yhteydessä. Eläkemaksut sisältyvät ennakkoon laskutettuihin ja lopullisiin kuntaosuuksiin, jotka kunnilta laskutetaan.

Toimivalta

Hallintosääntö 33§

Pirkan opiston rehtorin ehdotus

Pirkan opiston jaosto merkitsee tiedoksi ohjausryhmän päätöksen Julkisten eläkelain mukaisen tasausmaksun 2023 jakamattoman osuuden jakamiseksi jäsenkunnille.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi

Jäsenkunnat

Lisätiedot

rehtori Mika Hagelin, puh. 0401334210

etunimi.sukunimi@nokiankaupunki.fi

23 §

TA2023 valtionosuuden oikaiseminen

NOK/1405/02.00/2022

Pirkan opiston rehtori Mika Hagelin:

Pirkan opiston hyväksytyssä talousarviossa (TA2023) on kirjattu valtionosuuden määräksi 2.257.447 €, kun sen pitäisi olla 2.055.392 €. Valtionosuutta on budjetoitu opistolle liikaa 202.055 €.

Tämän hetken ennusteen mukaan 31.12.2023 kulut tulevat olemaan -225.000 euroa alle budjetoidun, kun myös syksyn hanketoiminnan tuloutukset on huomioitu. Kun otetaan huomioon budjetissa liikaa oleva 202.055 euroa, niin ennusteen mukaan taloustilanne näyttää hyvältä.

Asia on käsitelty Pirkan opiston ohjausryhmän kokouksessa 11.8.2023. Se on todennut tilanteen sekä tarpeen talousarvion 2023 oikaisemiseksi.

Toimivalta

Hallintosääntö 33§

Pirkan opiston rehtorin ehdotus

Pirkan opiston jaosto päättää

1. esittää Nokian kaupungin sivistyslautakunnalle talousarviomuutoksen tekemistä valtionosuuspäätöksen mukaisesti syksyn aikana muiden talousarviomuutosten yhteydessä.
2. ryhtyä tarvittaessa toimenpiteisiin taloustilanteen sopeuttamiseksi.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Lisätiedot

rehtori Mika Hagelin, puh. 040 133 4210
etunimi.sukunimi@nokiankaupunki.fi

24 §

Päivitetty pohjaehdotus jäsenkuntien opetustuntien tilauksiin vuodelle 2024

NOK/669/04.00.03/2019

Pirkan opiston rehtori Mika Hagelin:

Pirkan opiston jaosto on hyväksynyt kokouksessaan 27.4.2023 16 § pohjaehdotuksen lähetettäväksi opiston sopijakuntiin vuoden 2024 tuntitilauksia varten. Vuoden 2024 valtionosuus tulee vähenemään laskennallisesti arviolta noin 283.900 € (1.771.490 €) tämän vuoden 2023 tasosta (2.055.392 €), joten sen aiheuttamat talouden sopeuttamistoimenpiteet johtavat 3000 opetuksen tilaustunnin vähennykseen kunnista. Tämän perusteella kumotaan jaoston päätös 27.4.2023 16 § vuoden 2024 tuntitilausehdotuksesta kunnille.

Pirkan opiston jaoston ja ohjausryhmän yhteiskokouksessa 17.8.2023 todettiin mahdollisen valtionosuusleikkauksen negatiiviset vaikutukset Pirkan opiston talouteen ja toimintaan, jotka edellyttävät talouden sopeuttamistoimenpiteitä. Kokouksessa linjattiin 3000 pääosin vapaan sivistystyön opetuksen tilaustunnin vähennyksen lisäksi, että

- korotetaan opetuksen tuotantohintaa kunnalle vapaassa sivistystyössä yhdellä eurolla. **Uusi opetustunnin tuotantohinta on 7,50 euroa/opetustunti.**
- korotetaan muun taiteen perusopetuksen tuotantohintaa kunnalle yhdellä eurolla. **Uusi opetustunnin tuotantohinta on 3,50 euroa/opetustunti.**
- musiikin taiteen perusopetuksen tuotantohintaa kunnalle ei koroteta. **Tuotantohinta pysyy edelleen 16,50 euroa/opetustunti.**

Pirkan opistoa koskevan sopimuksen mukaan kaikki sopijakunnat tekevät vuosittain elokuun loppuun mennessä alustavan määrärahasopimuksen, jolla ne sitoutuvat ostamaan opistolta päättämänsä määrän opetustunteja seuraavalle kalenterivuodelle. Pirkan opistoa koskevan yhteistyösopimukseen on kirjattu ehto, jonka mukaan kuntakohtaisen tuntitilauksen tulee olla vähintään 90 % siitä opetustuntien kokonaismäärästä, jonka kunta tilasi vuodelle 2021. Maksimituntimäärää ei sopimuksella rajoiteta.

Tuntitilauksia ja määrärahasopimuksia varten Pirkan opiston jaosto tekee kunnille vuosittain pohjaehdotuksen toukokuun loppuun mennessä. Rehtori on valmistellut luonnoksen pohjaehdotukseksi vuodelle 2024 (liitteenä).

Pohjaehdotus sisältää esityksen tilattavista tuntimääristä tilausryhmittäin. Jokaiselle tilausryhmälle on määritelty kunnan maksettavaksi jäävä tuntihinta Pirkan opiston jaoston vuonna 2019 tekemän hinnoittelupäätöksen mukaisesti. Tuntihintoihin sisältyvät opetuksen lisäksi suunnittelu-, hallinto- ja järjestämiskustannukset, mutta ei opetustilojen vuokria.

Tuntitilausten osalta on huomionarvoista, että taiteen perusopetuksen opiskelijoiden opinnot kestävät 4-12 vuotta. Tämän vuoksi taiteen perusopetuksen opetustuntien

vuosittaista tilausmäärää voidaan käytännössä laskea ainoastaan aloittavien opiskelijoiden sisäänottomääriä säätelemällä.

Pirkan opiston kehittämisohjelmassa 2022- 2026 esitetty tavoitteeksi siitä, että vapaan sivistystyön opetuksen osuus olisi vähintään 60 % tilattujen opetustuntien kokonaismäärästä. Uudessa ehdotuksessa vapaan sivistystyön tunnit jäävät kuitenkin 53 % johtuen vuoden 2024 valtionosuusleikkauksen aiheuttamista sopeuttamistoimenpiteistä. Muun taiteen perusopetuksen tilausryhmässä tarvitaan lisätunteja.

Vapaan sivistystyön tuntimäärien osalta esitetään, että tilausmäärät vähenevät kaikissa kunnissa vuoden 2023 tasolta.

Musiikin taiteen perusopetuksen tuntitilaukset ehdotetaan pidettäväksi vuoden 2023 tasolla.

Muuhun taiteen perusopetukseen esitetään kaikissa kunnissa tuntilisäyksiä. Uusia opetustunteja tarvitaan, koska kuvataiteiden laajan oppimäärän opetuksessa kevätlukukausi pidentyy uuden opetussuunnitelman johdosta kahdella viikolla 16 viikosta 18 viikkoon.

Opetustuntitilausten lisäksi kuntien tulee sisällyttää määrärahavarauksiinsa kuntien alueilla sijaitsevien opetustilojen vuokrat. Vuokriin varattuja määrärahoja tulisi nostaa, koska jo vuosina 2022 ja 2023 vuokramenot ovat kasvaneet tuntuvasti.

Toimivalta

Hallintosäntö 33 §

Liitteet

Päivitetty luonnos tuntitilausten pohjaehdotuksesta vuodelle 2024

Pirkan opiston rehtorin ehdotus

Pirkan opiston jaosto hyväksyy liitteen mukaisen pohjaehdotuksen lähetettäväksi opiston sopijakuntiin vuoden 2024 tuntitilauksia varten. Muuttuneesta tilanteesta johtuen kuntien tulee päättää päivitetystä/uudesta tuntitilauksesta 20.9. mennessä.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Lisätiedot

Mika Hagelin, puh. 040 133 4210
etunimi.sukunimi@nokiankaupunki.fi

POHJAEHDOTUS PIRKAN OPISTON JÄSENKUNTIEN OPETUSTUNTIENTILAUKSEEN VUODELLE 2024

1. Pohjaehdotuksen laadinta ja yleisperustelut

Tuntitilausten pohjaehdotus on laadittu seuraavien periaatteiden mukaisesti:

- Opetustuntien tarve vuodelle 2024 on arvioitu vuoden 2022 toteuman, vuoden 2023 tuntitilauksen sekä opetuksen rakenteessa ja kysynnässä tapahtuvien muutosten perusteella.
- **Tilattavien tuntien määrää vähennetään 3000 opetustunnilla. Se johtuu mahdollisen valtionosuusleikkauksen aiheuttamasta talouden sopeuttamistoimenpiteestä.**
- Pohjaehdotuksen laadinnassa on muistettu Pirkan opiston kehittämissuunnitelmassa 2022-2026 esitetty tavoite siitä, että vapaan sivistystyön opetuksen osuus olisi vähintään 60 % tilattujen opetustuntien kokonaismäärästä, mutta siihen ei nyt ylletä. Ehdotuksessa vapaan sivistystyön tunteja on vähennetty vuoden 2023 tasoon verrattuna. Samanaikaisesti nousupainetta on kohdistunut muun taiteen perusopetuksen tunteihin.
- Opetustuntien tarve on arvioitu erikseen vapaan sivistystyön opetuksen, musiikin taiteen perusopetuksen ja muun taiteen perusopetuksen osalta kunnittain.
- Taiteen perusopetuksen osalta pohjaehdotuksessa on otettu huomioon se, että kuvataiteiden laajan oppimäärän opetuksessa kevätlukukausi pidentyy uuden opetussuunnitelman johdosta kahdella viikolla 16 viikosta 18 viikkoon. Lisäksi on huomioitu, että pitkäjänteisen taiteen perusopetuksen opiskelun aloittaneille opiskelijoille tulee turvata opetussuunnitelmien edellyttämä mahdollisuus jatkaa opintojaan ja suorittaa ne loppuun asti.
- Opetustuntien kuntaosuuksien tuntihinnat perustuvat Pirkan opiston jaoston vuonna 2019 tekemään päätökseen ja ne on laskettu siten, että opetuksen tuotantokustannuksista on vähennetty valtionosuudet, kurssimaksut ja muut tulot, minkä jälkeen nettomenot on jaettu suunnitellulla opetustuntien määrällä kurssilajeittain. Inflaation aiheuttamaan kustannustason nousua ei ole tarvinnut toistaiseksi siirtää kuntien tuntihintoihin, koska valtionosuus on kasvanut ja kompensoinut siten opetuskustannusten nousua.
- Opetuksen tuotantokustannuksia on korotettu seuraavasti:
 - Vapaa sivistystyö / opetustunnin tuotantohintaa kunnalle korotetaan yhdellä eurolla opetustuntia kohti. **Uusi opetustunnin tuotantohinta on 7,50 euroa/opetustunti.**
 - Musiikin taiteen perusopetus / opetustunnin tuotantohintaa ei koroteta. **Tuotantohinta pysyy edelleen 16,50 euroa/opetustunti.**
 - Muu taiteen perusopetus / opetustunnin tuotantohintaa kunnalle korotetaan yhdellä eurolla opetustuntia kohti. **Uusi opetustunnin tuotantohinta on 3,50 euroa/opetustunti.**

Kunta	Toteutunut opetustuntien kuntaosuus 2022	Kunnan tuntitilaus 2023	Opetustuntien tilauksen määräraha 2023	Ehdotus tilattavaksi tuntimääräksi 2024	Ehdotuksen mukainen kuntaosuus € 2024
-------	--	-------------------------	--	---	---------------------------------------

Lempäälä	105 706 €*	13 910	131 055 €	12 890	133 315 €
Vesilahti	27 059 €*	3 920	40 440 €	3 720	41 180 €
Nokia	119 055 €*	15 400	135 680 €	14 630	140 195 €
Pirkkala	108 953 €*	14 580	117 230 €	13 800	122 130 €
Yhteensä	360 773 €	47 810	424 405 €	45 040	436 820 €

* Vuonna 2022 koronapandemia vaikutti rajoitusten vuoksi vielä opetuksen toteutumiseen.

2. Ehdotus kokonaistuntimääräksi ja maksuosuuksiksi kunnittain 2024

Seuraavassa taulukossa on tarkempi erittely vuoden 2024 ehdotukseksi kurssilajeittain:

Erittely A: Vapaa sivistystyö / opetustunnin tuotantohinta kunnalle 7,50 €

Kunta	Toteutuneet opetustunnit, vapaa sivistystyö 2022	Kunnan tuntitilaus, vapaa sivistystyö 2023	Ehdotus tilattavaksi tuntimääräksi 2024	Ehdotuksen mukainen kuntaosuus € 2024
Lempäälä	8 050	8 670	7 750	58 125 €
Vesilahti	1 585	2 060	1 840	13 800 €
Nokia	8 843	9 070	8 110	60 825 €
Pirkkala	7 669	8 470	7 570	56 775 €
Yhteensä	26 147	28 270	25 270	189 525 €

Vapaaseen sivistystyöhön 2024 ehdotettujen tuntien osuus kaikista opetustunneista on 56,1 %

Erittely B: MUSIIKIN TAITEEN PERUSOPETUS / opetustunnin tuotantohinta kunnalle 16,50 €

Kunta	Toteutuneet opetustunnit, musiikki tpo 2022	Kunnan tuntitilaus, musiikki tpo 2023	Ehdotus tilattavaksi tuntimääräksi 2024	Ehdotuksen mukainen kuntaosuus € 2024
Lempäälä	4 164	4 400	4 400	72 600 €
Vesilahti	1 533	1 600	1 600	26 400 €
Nokia	4 065	4 350	4 350	71 775 €
Pirkkala	3 184	3 350	3 350	55 275 €
Yhteensä	12 946	13 700	13 700	226 050 €

Musiikin taiteen perusopetukseen 2024 ehdotettujen tuntien osuus kaikista opetustunneista on 30,4 %

Erittely C: MUU TAITEEN PERUSOPETUS / opetustunnin tuotantohinta kunnalle 3,50 €

Kunta	Toteutuneet opetustunnit, muu tpo 2022	Kunnan tuntitilaus, muu tpo 2023	Ehdotus tilattavaksi tuntimääräksi 2024	Ehdotuksen mukainen kuntaosuus € 2024
Lempäälä	768	840	740	2 590 €
Vesilahti	234	260	280	980 €
Nokia	1 714	1 980	2 170	7 595 €
Pirkkala	2 521	2 760	2 880	10 080 €
Yhteensä	5 237	5 840	6 070	21 245 €

Muun taiteen perusopetukseen 2024 ehdotettujen tuntien osuus kaikista opetustunneista on 13,5 %

3. Perustelut kurssilajeittain

Vapaa sivistystyö

- Opetus perustuu lakiin vapaasta sivistystyöstä ja on luonteeltaan harrastustavoitteista ryhmäopetusta, eli ns. perinteistä kansalaisopisto-opetusta
- Kustannukset katetaan pääosin valtionosuudella (noin 45 %) sekä opiskelijoiden maksamilla kurssikohtaisilla opintomaksuilla (noin 44 %)
- Lukukaudella 2023-2024 opiskelija maksaa jokaisesta oppitunnistaan keskimäärin 2,2 €. Lukukauden 2024 alusta alkaen lukukausimaksut nousevat keskimäärin 10 %.
- Opetustuntien määrä putoaa 3000 tuntia vuoden 2023 tilatusta tuntimäärästä

Musiikin taiteen perusopetus

- Opetus perustuu lakiin taiteen perusopetuksesta ja on pitkäjänteistä, tavoitteellista sekä tasolta toiselle etenevää yksilöopetusta.
- Järjestetään opiston sisällä musiikkioppilaitosmuotoisesti, kuntien päättämänä vaihtoehtona ulkopuolisilta musiikkioppilaitoksilta ostetulle opetukselle.
- Kustannukset katetaan pääosin valtionosuudella (noin 45 %) sekä opiskelijoiden maksamilla lukukausimaksuilla (noin 33 %).
- Lukuvuonna 2023-2024 opiskelijan lukukausimaksu lasten ja nuorten opetuksessa on 370 €, aikuisilla hieman korkeampi. Lukukauden 2024 alusta alkaen lukukausimaksut nousevat keskimäärin 10 %.
- Opetustuntien määrä pysyy vuoden 2023 tilatun tuntimäärän tasolla.

Muu taiteen perusopetus

- Opetus perustuu lakiin taiteen perusopetuksesta ja on pitkäjänteistä, tavoitteellista sekä tasolta toiselle etenevää yksilöopetusta.
- Opetusta järjestetään kuvataiteessa, teatterissa, tanssissa ja mediataiteessa.
- Kustannukset katetaan pääosin valtionosuudella (noin 45 %) sekä opiskelijoiden maksamilla lukukausimaksuilla (noin 49 %).
- Lukuvuonna 2023-2024 opiskelijan lukukausimaksut ovat taiteenlajista riippuen 130–280 €. Lukukauden 2024 alusta alkaen lukukausimaksut nousevat keskimäärin 10 %.
- Opetustuntien määrä kasvaa noin 3,8 % vuoden 2023 tilatusta tuntimäärästä.

4. Tarkastelu kunnittain

Lempäälä

- Vapaan sivistystyön tuntimäärä laskee vuoden 2023 tilauksen tasolta
- Musiikin taiteen perusopetuksen tuntimäärä säilyy vuoden 2023 tilauksen tasolla.
- Muun taiteen perusopetuksen tuntimäärä laskee vuoden 2023 tilauksen tasolta.
- Opetustuntien yhteenlaskettu tilaussumma laskee vuoden 2023 tilauksen tasosta.

Vesilahti

- Vapaan sivistystyön tuntimäärä laskee vuoden 2023 tilauksen tasolta

- Musiikin taiteen perusopetuksen tuntimäärä säilyy vuoden 2023 tilauksen tasolla.
- Muun taiteen perusopetuksen tuntimäärä nousee hieman vuoden 2023 tilauksen tasosta.
- Opetustuntien yhteenlaskettu tilaussumma laskee vuoden 2023 tilauksen tasosta.

Nokia

- Vapaan sivistystyön tuntimäärä laskee vuoden 2023 tilauksen tasolta
- Musiikin taiteen perusopetuksen tuntimäärä säilyy vuoden 2023 tilauksen tasolla.
- Muun taiteen perusopetuksen tuntimäärä nousee hieman vuoden 2023 tilauksen tasosta.
- Opetustuntien yhteenlaskettu tilaussumma laskee vuoden 2023 tilauksen tasosta.

Pirkkala

- Vapaan sivistystyön tuntimäärä laskee vuoden 2023 tilauksen tasolta
- Musiikin taiteen perusopetuksen tuntimäärä säilyy vuoden 2023 tilauksen tasolla.
- Muun taiteen perusopetuksen tuntimäärä nousee hieman vuoden 2023 tilauksen tasolta.
- Opetustuntien yhteenlaskettu tilaussumma laskee vuoden 2023 tilauksen tasosta.

25 §

Ilmoitusasiat

Rehtori esittelee kokouksessa seuraavia ajankohtaisia asioita:

1. Apulaisrehtori Annina Ärölä on irtisanoutunut tehtävästään 1.9.2023 alkaen. Vt. apulaisrehtoriksi on valittu koulutuspäällikkö Oona Rosenlund 1.9.-31.12.2023 väliselle ajalle.
2. Koulutuspäällikön tehtävän sijaisuus on sisäisessä haussa 21.8.-4.9. välisenä aikana.
3. Käsityön suunnittelijaopettaja on jäämässä eläkkeelle 10/2023.

Pirkan opiston rehtorin ehdotus

Merkitään ilmoitusasiat Pirkan opiston jaoston tietoon saatetuksi.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Lisätiedot

rehtori Mika Hagelin, puh. 040 133 4210
etunimi.sukunimi@nokiankaupunki.fi

MUUTOKSENHAKUOHJEET

MUUTOKSENHAKUKIELLOT

Seuraavista päätöksistä ei saa tehdä kuntalain 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Pykälät: 20,21, 22, 23, 25

Koska päätöksestä voidaan tehdä kuntalain 134 §:n 1 momentin mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus, seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla.

Pykälät:

Muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla.

Pykälät ja valituskieltojen perusteet:

OIKAISUVAATIMUSOHJE

Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen.

Pykälät: 24

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on:

Nokian sivistyslautakunta

Postiosoite: PL 2, 37101 Nokia

Käyntiosoite: Harjukatu 21, 37100 Nokia

Puh. (03) 5652 0000 (vaihde)

Sähköposti: kasvatus-jaopetuskeskus@nokiankaupunki.fi

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen voi tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Oikaisuvaatimus on toimitettava oikaisuvaatimusviranomaiselle määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Oikaisuvaatimuksen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, 7 päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, 3 päivän kuluttua sähköpostin lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. *Kunnan jäsenen* katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi kaupungin verkkosivuille.

Tiedoksisaantipäivää tai sitä päivää, jona päätös on asetettu nähtäväksi, ei lueta määräaikaan. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä tai muu sellainen päivä, jona työt virastoissa on keskeytettävä, saa tehtävän toimittaa ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan oikaisua
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- perusteet, joilla oikaisua vaaditaan.

Oikaisuvaatimuksessa on lisäksi ilmoitettava tekijän nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero. Jos oikaisuvaatimuksen tekijän puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, tai jos oikaisuvaatimuksen laatijana on joku muu henkilö, oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Jos oikaisuvaatimus päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.

Oikaisuvaatimuksen tekijän, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valitus. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Oikaisuvaatimukseen on liitettävä:

- asiakirjat, joihin vedotaan
- valtakirja, mikäli käytetään asiamiestä.

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen ja valitusaika

Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta valituksella.

Kunnallisvalitus, pykälät:

Hallintovalitus, pykälät:

Valitusoikeus

Kunnallisvalituksen voi tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksin vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksin myös asianosainen sekä kunnan jäsen.

Hallintovalituksen voi tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (*asianosainen*) ja se, jonka valitusoikeudesta laissa erikseen säädetään. Viranomainen saa hakea muutosta valittamalla myös, jos valittaminen on tarpeen viranomaisen valvottavana olevan yleisen edun vuoksi.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen virka-ajan päättymistä klo 16.15 mennessä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, 7 päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, 3 päivän kuluttua sähköpostin lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Päätöksen katsotaan tulleen *viranomaisen* tietoon kuitenkin kirjeen saapumispäivänä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi kaupungin verkkosivuille.

Käytettäessä todisteellista sähköistä tiedoksiantoa päätös katsotaan annetun tiedoksi, kun asiakirja on noudettu viranomaisen osoittamalta palvelimelta, tietokannasta tai muusta tiedostosta.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta määräaikaan. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä tai muu sellainen päivä, jona työt virastoissa on keskeytettävä, saa tehtävän toimittaa ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusviranomainen

Hämeenlinnan hallinto-oikeus

Raatihuoneenkatu 1

13100 Hämeenlinna

Puhelin 029 56 42200 (vaihde)

Telefaksi 029 56 42269

Sähköposti: hameenlinna.hao@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava:

- 1) päätös, johon haetaan muutosta (*valituksen kohteena oleva päätös*);
- 2) miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (*vaatimukset*);
- 3) vaatimusten perustelut;
- 4) mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (*prosessiosoite*). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Oikaisuvaatimuksen tekijä saa valittaessaan oikaisuvaatimus päätöksestä esittää vaatimuksilleen uusia perusteluja. Hän saa esittää uuden vaatimuksen vain, jos se perustuu olosuhteiden muutokseen tai oikaisuvaatimuksen tekemisen määräajan päättymisen jälkeen valittajan tietoon tulleeseen seikkaan.

Valitukseen on liitettävä:

- 1) valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
- 2) selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
- 3) asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) 2 §:n nojalla muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksua hallinto-oikeudessa 270 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa on erikseen säädetty tapauksista, joissa maksua ei peritä.